

N.V. NOM

[REDACTED]
Paterswoldseweg 810
9728 BM GRONINGEN

En overige projectpartners:

Vereniging FME-CWM
Vereniging Koninklijke Metaalunie
Stichting Hanzehogeschool Groningen
Provincie Drenthe / IBDO
Stichting NHL Stenden Hogeschool
Stichting NPAL
Rijksuniversiteit Groningen
Stichting Economic Board Groningen
Technologies Added B.V.
Vereniging Innovatiecluster Drachten
Stichting Innovatiepact Fryslân (YnBusiness)

Ons kenmerk:

UP-21-00126

Datum

Onderwerp:

Beschikking subsidieverlening voor project "Digital Innovation Hub Noord-Nederland" met projectnummer OPSNN0245

Geachte [REDACTED]

Op 25 maart 2019 heeft u namens de projectpartners een volledige aanvraag ingediend voor het Operationeel Programma Noord-Nederland 2014-2020 op grond van de Uitvoeringsregeling OP EFRO: versterking innovatie-ecosysteem (Uitvoeringsregeling), ook bekend als Open Innovatie Call.

Besluit

Op 23 maart 2020 heeft de Deskundigencommissie geadviseerd om aan uw aanvraag toe te kennen omdat het project voldoende bijdraagt aan de doelstellingen van de Uitvoeringsregeling. In bijlage 1 vindt u het advies. Het subsidieplafond van de Uitvoeringsregeling is niet bereikt. Wij hebben besloten het advies van de Deskundigencommissie over te nemen en aan N.V. NOM, Vereniging FME-CWM, Vereniging Koninklijke Metaalunie, Stichting Hanzehogeschool Groningen, Provincie Drenthe / IBDO, Stichting NHL Stenden Hogeschool, Stichting NPAL, Rijksuniversiteit Groningen, Stichting Economic Board Groningen, Technologies Added B.V., Vereniging Innovatiecluster Drachten en Stichting Innovatiepact Fryslân (YnBusiness) voor uw project "Digital Innovation Hub Noord-Nederland" eenmalig een subsidie te verlenen op grond van de Uitvoeringsregeling van maximaal **€ 1.633.587,58**.

Projectperiode

U heeft aangegeven dat het project zal starten op **1 juli 2019** en dat de einddatum van uw project **30 juni 2023** is. Op de einddatum dient uw project fysiek voltooid te zijn en/of alle projectactiviteiten moeten volledig zijn uitgevoerd.

Doelstelling en activiteiten

Het project is gericht op het (verder) opzetten van een regionale Smart Industry Hub oftewel de 'Digital Innovation Hub Noord-Nederland'. Een sterke coalitie is gevormd om het Noordelijke Industriële MKB op het pad van de digitalisering (smart industry) te zetten. Om dit ecosysteem verder vorm en inhoud te geven, geeft de hub uitvoering aan een inhoudelijk programma vóór en door de partners. De Digital Innovation Hub Noord-Nederland zal met name een netwerkorganisatie zijn waarbinnen alle netwerkpartners werken aan het gezamenlijke doel. Haar activiteiten en doelstelling zijn bedoeld vóór de achterban van de partners, met name het MKB en worden georganiseerd en uitgevoerd dóór de partners.

Het centrale deel van de Hub zal met name de functie invullen van draaischrijf en kennisloket. Een duidelijke informatie- en doorverwijsfunctie dus voor beginners, gevorderden en koplopers op het gebied van industriële digitalisering. Verder ontwikkelt de Digital Innovation Hub Noord-Nederland samen met haar partners een duurzaam programma met drie inhoudelijke actielijnen om gezamenlijk op te pakken voor de benodigde focus, massa en zichtbaarheid.

De werkzaamheden worden uitgevoerd in onderstaande werkpakketten:

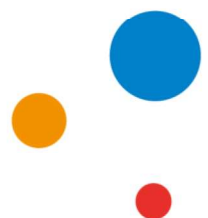
- WP1: GO Digital
- WP2: Maak van je fabriek een Smart Factory
- WP3: Play the Champions League
- WP4: Versterking Ecosysteem
- WP5: Organisatie en Governance

Wijzigingen

U dient het project uit te voeren overeenkomstig de ingediende aanvraag. Wanneer dat niet het geval is, dan kan het SNN deze verleningsbeschikking intrekken. Wijzigingen moeten vooraf schriftelijk worden gemeld en dienen te worden goedgekeurd door het SNN. Projecten gesubsidieerd op grond van deze Uitvoeringsregeling kunnen alleen in zeer uitzonderlijke gevallen worden gewijzigd.

Staatssteun

Op basis van het projectplan en de door u aangeleverde staatssteunanalyse, zijn wij tot het oordeel gekomen dat verstrekking van subsidie aan het project deels leidt tot staatssteun in de zin van artikel 107, Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. De subsidie kan echter wel als geoorloofde staatssteun worden verleend op grond van artikel 25 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV). Dit wordt hieronder nader toegelicht.

Niet-economische activiteiten

De volgende activiteiten betreffen niet-economische activiteiten. De subsidie hiervoor betreft geen staatssteun en kan daarom geoorloofd worden verstrekt:

- Werkpakket 2.3: Smart Industry Netwerk
- Werkpakket 3.1: Koplopers groep aansluiten bij Europa
- Werkpakket 3.2: Netwerk Europa
- Werkpakket 4.1: Coördinatie actielijn
- Werkpakket 4.2: Skills Labs
- Werkpakket 4.3: Masterplan Smart Industry Skills
- Werkpakket 4.4: Matchmaking en crossovers
- Werkpakket 5.4: Project Communicatie

Economische activiteiten

De volgende activiteit betreft een economische activiteit waarvoor geen passend steunkader is gevonden. Daarom kan hiervoor geen rechtmatige steun worden verstrekt:

- Werkpakket 2.2: Masterclasses

Artikel 25 AGVV: Steun voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten (haalbaarheidsstudies)

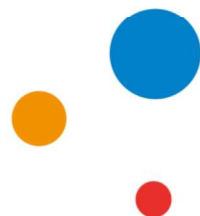
De subsidie voor werkpakket 2.4 (Smart Factory Versneller) wordt verleend op grond van artikel 25 “steun voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten” van de AGVV. Binnen dit werkpakket worden door de projectpartners haalbaarheidsstudies uitgevoerd voor (mkb-) ondernemingen, gericht op het maken van een blauwdruk van hun eigen ‘Fabriek van de Toekomst’. De steun hiervoor komt volledig bij deze (mkb-) ondernemingen terecht.

Wij wijzen u erop dat op grond van artikel 25 van de AGVV per organisatie verschillende maximale steunpercentages van toepassing kunnen zijn, variërend in 50%, 60% of 70%. U dient nauwkeurig te toetsen welke ondernemingen de steun ontvangen, zijnde de ondernemingen waarvoor een haalbaarheidsstudie wordt uitgevoerd, en welk steunpercentage voor hen mogelijk is. De doorvloeit van steun dient door u op correcte wijze te worden vastgelegd, zoals beschreven in specifieke verplichting 5.

Artikel 25 AGVV: Steun voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten (experimentele ontwikkeling)

De subsidie voor werkpakket 1 (GO Digital) wordt aan de projectpartners N.V. NOM, Vereniging FME-CWM, Vereniging Koninklijke Metaalunie, Stichting NPAL, Stichting Hanzehogeschool Groningen, Provincie Drenthe / IBDO en Stichting Innovatiepact Fryslân, verleend op grond van artikel 25 “steun voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten” van de AGVV. Binnen dit werkpakket werken deze projectpartners gezamenlijk aan de ontwikkeling van een nieuwe dienst. Deze activiteiten betreffen experimentele ontwikkeling en vallen daarmee onder artikel 25 van de AGVV. De maximale steun hiervoor varieert tussen de 40% en de 100% van de in aanmerking komende subsidiabele kosten, bijlage 2 geeft inzicht in de maximale steunpercentages per partner.

Voor werkpakket 2.1 (Coördinatie actielijn) en werkpakket 5 (Organisatie en Governance) is de staatssteunbeoordeling bepaald op basis van de beoordeling van de andere (sub)werkpakketten. De maximale steunruimte is naar rato berekend op basis van de maximale steunruimte in de overige subwerkpakketten in werkpakket 2 en de eerste 4 werkpakketten voor de naar rato berekening in werkpakket 5.

Er is binnen het project voldoende steunruimte om de totale gevraagde steun van € 2.541.984,95 te kunnen verlenen aan uw project, bestaande uit € 1.633.587,58 SNN-subsidie (EFRO+Rijkscofinanciering), € 408.397,37 Provinciale cofinanciering Groningen, Friesland en Drenthe en € 500.000,00 Provinciale en rijksbijdrage Smart Industry Hubs.

Bij de tussentijdse controles en bij de vaststelling van de subsidie wordt door het SNN beoordeeld of is voldaan aan de staatssteunregels en of er op totaalniveau van uw project voldoende steunruimte is in relatie tot het verleende steunpercentage van 62,2%. Indien dit niet het geval is dan zal de subsidie bij vaststelling worden afgetopt tot de maximale steun die op grond van de AGVV mogelijk is. Hiervoor is het noodzakelijk dat alle projectpartners hun kosten nauwkeurig administreren per subwerkpakket.

Overeenkomstig Europese regelgeving kunnen wij naar aanleiding van deze subsidieverlening de namen en toegekende subsidiebedragen per begunstigde melden aan de Europese Commissie en publiceren in een openbaar register.

Projectindicatoren

Voor uw project gelden de volgende doelstellingswaarden voor de van toepassing zijnde output-indicatoren:

Indicatoren	Omschrijving	Doelwaarde
CO01	Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	507
CO02*	Aantal ondernemingen dat subsidie ontvangt	7
CO04**	Aantal ondernemingen dat niet-financiële steun ontvangt	500
CO06	De private bijdrage in de totale kosten van subsidieprojecten	
CO26	Aantal ondernemingen dat samenwerkt met onderzoekinstellingen	7
CO27	De private bijdrage in de totale kosten van innovatie- of onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten	
PS01	Aantal samenwerkingsverbanden tussen bedrijven uit verschillende sectoren (cross-overs)	1
PS03	Aantal deelnemende MKB bedrijven in innovatietrajecten	7

* Dit betreft de 7 deelnemende ondernemingen aan het projectconsortium (NHL Stenden Hogeschool, Rijksuniversiteit Groningen en Stichting Hanzehogeschool Groningen zijn geen ondernemingen)

** Dit betreft de (mkb-)ondernemingen die vanuit het project ondersteund worden met de Smart Factory Versneller (wp 2.4)

Begroting

De volgende door u begrote kosten komen in aanmerking voor subsidie. Indien deze kosten wijzigen dan kan dat tot gevolg hebben dat de verleningsbeschikking wordt ingetrokken.

Kostensoort	Subsidiabel bedrag
Loonkosten brutoloon + vaste opslagen werkgeverslasten en overhead (32%+15%)	€ [REDACTED]
Loonkosten IKS (integrale kostensystematiek)***	€ [REDACTED]
Kosten derden	€ [REDACTED]
Totaal subsidiabele projectkosten	€ [REDACTED]

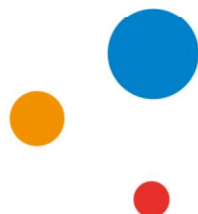
*** IKS is begroot voor de projectpartners N.V. NOM en Rijksuniversiteit Groningen

Voor het opstellen van de bovenstaande kostenbegroting hebben wij gebruik gemaakt van de definitieve versie van de begroting die u per mail van 11 januari 2021 aan ons hebt gestuurd. De kosten die u in deze versie van de begroting heeft opgenomen zijn als subsidiabel aangemerkt.

De uitgangspunten van de begroting in deze beschikking, waarin met bovenstaande rekening is gehouden op basis van de beschikbare informatie uit de aanvraagfase, zullen tijdens de uitvoering van het project door het SNN getoetst worden. Wijzigingen hierin of nieuwe informatie hierover kunnen leiden tot lagere subsidiabele kosten.

Financiering

Op basis van de subsidiabel gestelde totale kosten in uw project, komt de maximale subsidie die aan uw project wordt toegekend uit op € [REDACTED] = € 1.633.587,58 (EFRO + Rijkscofinanciering).

De volgende financiering is van toepassing op uw project:

Financier	Bedrag
N.V. NOM	
Vereniging FME-CWM	
Vereniging Koninklijke Metaalunie	
Technologies Added B.V.	
Vereniging Innovatiecluster Drachten	
Stichting Innovatiepact Fryslân	
Stichting NPAL	
Stichting Economic Board Groningen	
Provincie Drenthe / IBDO	
Stichting Hanzehogeschool Groningen	
Stichting NHL Stenden Hogeschool	
Rijksuniversiteit Groningen	
Provincie Drenthe	€ 219.465,79
Provincie Groningen	€ 219.465,79
Provincie Fryslân	€ 219.465,79
Ministerie van Economische Zaken	€ 250.000,00
Rijkscofinanciering	€ 653.434,88
EFRO	€ 980.152,70
Totaal	€ [REDACTED]

Wij benadrukken dat de vaststelling van de subsidie wordt berekend op basis van de werkelijke totale subsidiabele kosten van uw project en dat een wijziging in de financiering niet per definitie gevolgen hoeft te hebben voor de hoogte van uw subsidie. Bij een wijziging in de financiering is het vooral belangrijk dat de financiering van uw project nog steeds is zeker gesteld.

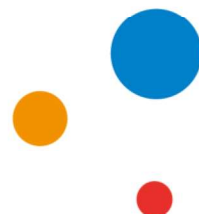
Uitgavenplanning

De uitgavenplanning van de totale subsidiabele projectkosten van uw project is als volgt:

Jaar	Bedrag
2020	€ [REDACTED]
2021	€ [REDACTED]
2022	€ [REDACTED]
Totaal	€ [REDACTED]

Verplichtingen

Aan deze subsidieverlening zijn verplichtingen verbonden. Deze zijn vastgelegd in de Europese verordeningen (zoals vermeld in de Uitvoeringsregeling), de Uitvoeringswet EFRO, de Regeling Europese EZK- en LNV-subsidies, de Uitvoeringsregeling en de Algemene wet bestuursrecht. Deze regelingen vindt u op www.snn.nl/OP-EFRO.

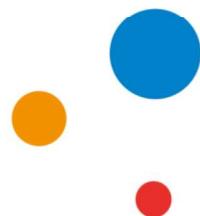
Voortgangsrapportages

Tijdens de projectperiode moet u elk jaar op **uiterlijk 1 juni** een inhoudelijke en financiële voortgangsrapportage indienen over alle kosten die **vóór 1 mei** in de voorafgaande periode van 12 maanden gemaakt en betaald zijn. Daarnaast heeft u jaarlijks de mogelijkheid om zelf één extra voortgangsrapportage in te dienen, in afstemming met het SNN. Uw voortgangsrapportages dient u in via het digitale EFRO-webportal. De handleiding hiervoor vindt u op www.snn.nl/OP-EFRO.

Bevoorschotting

Voor uw project kunt u tussentijds voorschotten ontvangen, waarbij de onderstaande voorwaarden gelden:

- Als met de uitvoering van het project is gestart en er geen obstakels zijn ten aanzien van de uitvoering van het project dan kan een voorschot worden verstrekt van 20% van de maximaal verleende subsidie.
- Daarnaast kan een voorschot worden verstrekt als voorafgaand aan of tegelijk met het verzoek tot voorschot de voortgangsrapportage is ingediend, voor zover voldaan is aan de voorwaarden en regelgeving. Dit voorschot wordt evenredig bepaald op basis van de gemaakte en betaalde kosten waarop de voortgangsrapportage betrekking heeft. Om de hoogte van het voorschot te berekenen wordt dit bedrag vermenigvuldigd met 40%, zijnde het verleende subsidiepercentage.
- De voorschotten samen bedragen maximaal 80% van de maximaal verleende subsidie. Als de voorschotten alleen zien op gemaakte en betaalde kosten, zoals hierboven bedoeld, dan kan tot maximaal 100% van de maximaal verleende subsidie aan voorschot worden verleend.
- In afwijking van het hierboven genoemde kan een voorschot tot een maximum van 100% van de maximaal verleende subsidie worden verstrekt, indien:
 - het zeer aannemelijk is dat het project conform de subsidievoorwaarden op afzienbare termijn kan worden afgerond,
 - het aannemelijk is dat de kosten die nog gemaakt worden subsidiabel gesteld zullen worden, en
 - het niet toekennen van het voorschot onredelijke gevolgen voor de cash flow van uw organisatie heeft.
- Betalingen worden verricht aan penvoerder N.V. NOM. Deze dient zorg te dragen voor het doorbetalen van de subsidie aan de projectpartners.
- Terugvordering van betaalde voorschotten is mogelijk als blijkt dat eerder voorlopig subsidiabel gestelde kosten alsnog niet voldoen aan de subsidiabiliteitseisen.

Verantwoordelijkheid penvoerder en projectpartners

Iedere projectpartner is verantwoordelijk voor de begrote activiteiten en kosten waarop deze beschikking is gebaseerd. N.V. NOM dient als penvoerder namens de projectpartners in het project de voortgangsrapportage in op basis van de activiteiten en kosten die door de projectpartners zijn gemaakt. Projectpartners zijn individueel aansprakelijk voor de door hen gerapporteerde kosten. In de vaststellingsbeschikking wordt de subsidie feitelijk vastgesteld.

Subsidievaststelling

Uiterlijk binnen 13 weken na de einddatum moet u een aanvraag tot vaststelling van de subsidie indienen via het digitale EFRO-webportal. De handleiding hiervoor vindt u op www.snn.nl/OP-EFRO.

Wij wijzen u erop dat wanneer de gerealiseerde subsidiabele kosten lager zijn dan begroot, de subsidie lager kan worden vastgesteld, zoals aangegeven in de Uitvoeringsregeling.

Aanbesteding

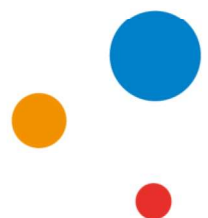
Aanbestedende diensten zijn verplicht zich te houden aan de aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten volgens de Aanbestedingswet 2012, het Aanbestedingsbesluit en de Gids Proportionaliteit. Als u een aanbestedende dienst bent en u zich niet aan deze regels heeft gehouden dan zal dat gevolgen hebben voor uw subsidie.

Voorlichtings- en publiciteitsactiviteiten

Voorlichtings- en publiciteitsactiviteiten die u uitvoert om de Europese bijdrage die het project ontvangt kenbaar te maken, moeten worden uitgevoerd volgens de communicatievereisten van de Europese Unie. Een nadere toelichting hierop vindt u in het 'Handboek EFRO 2014-2020' onder de paragraaf 'Promotie en publiciteit' en vindt u op www.snn.nl/OP-EFRO. Daarnaast moet het logo van het SNN en het Ministerie van EZK worden toegevoegd in alle communicatie-uitingen.

Specifieke verplichtingen

1. Op grond van de Uitvoeringsregeling dient u een door alle partijen getekende samenwerkingsovereenkomst aan het SNN te verstrekken. U dient deze **uiterlijk vóór het indienen van de eerste voortgangsrapportage** te verstrekken;
2. U dient **uiterlijk vóór het indienen van de eerste voortgangsrapportage** per projectpartner een beschrijving van de administratieve organisatie ten aanzien van het project aan te leveren;
3. Aanvullend op de in deze verleningsbeschikking opgenomen verplichtingen wordt er een uitvoeringsovereenkomst gesloten tussen de penvoerder N.V. NOM en het Dagelijks bestuur SNN, waarin nadere afspraken worden vastgelegd, onder andere ten aanzien van rapportages en inhoudelijke aandachtspunten;
4. Voor de haalbaarheidsstudies die binnen werkpakket 2.4 "Smart Factory Versneller" worden uitgevoerd, dient per uitgevoerd traject voor de betreffende (mkb-) onderneming te worden vastgelegd dat er sprake is van geoorloofde steun op grond van Verordening (EU) nr. 651/2014 (AGVV), artikel 25 lid 2 (d). Hierbij dient ook de omvang van de steun te worden bepaald en vermeld aan de deelnemende (mkb-)onderneming. Per uitgevoerd traject dienen de daadwerkelijke kosten en de financiering daarvan te worden vastgelegd en in uw projectadministratie te worden opgenomen;

5. Als de definitieve jaarcijfers van Chezz partners B.V. 2019 zijn gedeponereerd, mag het beeld (de toets financiële moeilijkheden) niet anders uitkomen dan op basis van de concept balans 2019 die wij hebben ontvangen. Op basis hiervan betaalt het SNN pas een voorschot uit ten behoeve van projectpartner Technologies Added B.V. op het moment dat de definitieve cijfers 2019 bij de KvK zijn gedeponereerd (zodat wij bovengenoemd punt kunnen vaststellen).
6. Halverwege de projectperiode vindt een go/no-go besluit plaats over de verdere uitvoering van het project. Dit besluit wordt genomen door het Dagelijks bestuur SNN op basis van een advies van de Deskundigencommissie en vindt plaats op basis van een tussentijdse rapportage die u **uiterlijk op 1 mei 2022** dient aan te leveren. Uit de rapportage dient te blijken dat de geschetste doelstellingen en resultaten, zoals beschreven in het projectplan, op koers liggen. Ook dient te blijken dat de in deze verleningsbeschikking opgenomen verplichtingen en de in de uitvoeringsovereenkomst vastgestelde nadere afspraken zijn nagekomen. Specifiek aandachtspunt hierbij is dat moet worden ingegaan op de 'echte impact' die wordt bereikt ten aanzien van de geformuleerde KPI's:
 - Wat is de kwaliteit van de ondersteuning die wordt geboden en hoe wordt deze ervaren door het MKB?;
7. Bij de aanvraag tot vaststelling van de subsidie dient u een door uw accountant verstrekt rapport van bevindingen bij te voegen. Hierop kan door het SNN een uitzondering worden gemaakt, als bij controle(s) tijdens de projectperiode blijkt dat er sprake is van een ordelijke en controleerbare projectadministratie. Informatie over dit rapport van bevindingen staat in het accountantsprotocol EFRO 2014-2020, dit vindt u op www.snn.nl/OP-EFRO;

Categoriseringstabel

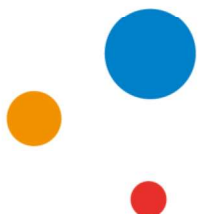
In bijlage 3 vindt u de categoriseringstabel. Deze tabel geeft een indicatie van toe te passen correctiepercentages op de door u gedeclareerde kosten indien bevindingen zijn geconstateerd.

Vragen?

Als u naar aanleiding van deze verleningsbeschikking vragen heeft, dan kunt u terecht bij de behandelaar van uw project [REDACTED]. Zij neemt binnenkort contact met u op voor het inplannen van een startbijeenkomst met alle projectpartners waarin onder andere de verleningsbeschikking en de van toepassing zijnde voorwaarden verder worden toegelicht.

Uw project is bij ons bekend onder projectnummer OPSNN0245. Wij verzoeken u in alle correspondentie naar aanleiding van deze verleningsbeschikking, het kenmerk, de genoemde projectnaam en het projectnummer te vermelden.

Tot slot wensen wij u veel succes bij de uitvoering van het project!

Hoogachtend,

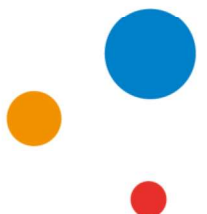
namens het Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland en de Minister van Economische Zaken en Klimaat

A.A.M. Brok
Voorzitter

Indien u het niet eens bent met deze beslissing kunt u bezwaar maken. Het bezwaar moet binnen de termijn van zes weken, die begint te lopen na de dag van verzending, door ons zijn ontvangen. Dit bezwaarschrift moet opgestuurd worden naar het Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland, t.a.v. Juridische Zaken, Postbus 779, 9700 AT te Groningen.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- a) de naam en het adres van de indiener;
- b) de dagtekening;
- c) een omschrijving van de beschikking waartegen het bezwaar is gericht en het projectnummer;
- d) de (aankondiging van de) gronden van het bezwaar.

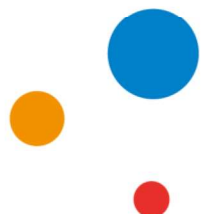
Bijlage 1: Advies van de Deskundigencommissie

De Deskundigencommissie adviseert het DB SNN de aanvraag 'Smart Industry Hub Noord-Nederland' toe te kennen omdat het project voldoende bijdraagt aan de doelstellingen van de Open Innovatie Call.

Op basis van de volgende argumenten is de deskundigencommissie tot dit advies gekomen:

- Het voorstel is wezenlijk verbeterd ten opzichte van de vorige versie. Het thema Smart Industry is nog net zo actueel en belangwekkend als tijdens de vorige beoordeling. Het projectplan zit goed in elkaar, de stappen zijn beter uitgewerkt en de doelgroepenbenadering en de lijn versterking ecosysteem is logisch en goed werkbaar. Gelet op de aard en samenstelling van het consortium moeten de doelen gerealiseerd kunnen worden;
- Het project sluit goed aan op regionale en nationale beleidskaders en bouwt voor een belangrijk deel voort op het project Regions of Smart Factories dat bijna afloopt. Het is van groot belang om het bedrijfsleven te blijven helpen Smart Industry verder te ontwikkelen;
- Het project draagt bij aan een versterking van het innovatie ecosysteem rond Smart Industry en brengt veel lopende initiatieven samen. Dat het project hier expliciet aandacht aan besteedt is goed. Het project is middels de drie skills labs goed verankerd in de regio;
- Het consortium dat de aanvraag heeft ingediend is goed van samenstelling en ontsluit een breed en sterk netwerk. De belangrijke spelers in het Noorden, die nu al deel uitmaken van het innovatie ecosysteem, zijn vertegenwoordigd. Het project maakt daarbij goed gebruik van de eerstelijns dienstverleners in Friesland en Drenthe. De deskundigencommissie spreekt haar waardering uit voor het werk dat is verricht om al deze spelers in één aanvraag verenigd te krijgen. Dit vraagt qua aansturing nog wel de nodige handigheid om het project onder controle te houden;
- De marktanalyse in het projectplan blijft zwak en theoretisch. De analyse geeft er geen blijk van dat er onderzoek is gedaan naar de specifieke behoeftes van het MKB. Ook zijn de genoemde cijfers niet onderbouwd;
- De gekozen doelgroepenbenadering spreekt aan. Het project biedt ondersteuning op maat en faciliteert open samenwerking in kleine groepen, waarin bedrijven ook leren van elkaar. Via de hub vindt Noord-Nederland aansluiting bij de Europese hulpstructuur, de netwerken en ook de middelen;
- Het projectplan benoemt duidelijke KPI's. Aansluiting bij landelijke KPI's voor de Smart Industry Hubs is verstandig en biedt ook inzicht in de benchmark. Wel vraagt de commissie om in de voortgangsrapportage ook aandacht te hebben voor de 'echte impact' die wordt bereikt. Wat is de kwaliteit van de ondersteuning die wordt geboden en hoe wordt deze ervaren door het MKB;
- De deskundigencommissie merkt op dat de kosten van de NOM als penvoerder aanzienlijk zijn.

Het succes van het project valt of staat met het aantal bedrijven dat deel gaat nemen aan actielijn 1: Go Digital en actielijn 2: Maak van je fabriek een Smart Factory. De eerste fase waarin onder meer een 'digitaliseringsoffensief' wordt voorgesteld is cruciaal. Als bedrijven niet mee gaan doen aan deze eerste twee actielijnen, dan zijn de doelstellingen voor actielijn 3: Play the Champions League en actielijn 4: Versterking ecosysteem ook niet realistisch.

De Deskundigencommissie stelt daarom voor aan het DB SNN om halverwege de projectperiode een go/no go beslissing te nemen op basis van een rapportage van de indiener. De rapportageverplichtingen worden vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst die met de aanvrager wordt gesloten. De Deskundigencommissie vraagt om hierin aandacht te hebben voor:

- De voortgang van de doelstelling qua aantallen deelnemende bedrijven;
- De stand van zaken ten aanzien van de financiering van de Skills labs;
- De aanhaking van andere branches dan alleen de metaalsector. Voorkom exclusiviteit voor de leden van FME en de Metaalunie omdat anders een groot deel van de industrie wordt gemist;
- Een uitgewerkt realistisch verdienmodel. Er is geloof dat er vanuit de hub inkomsten gegenereerd kunnen worden, maar de Deskundigencommissie gaat ervan uit dat de overheid nodig blijft om de ondersteuning vanuit de hub in stand te houden. Immers, aan de diensten waaraan de hub invulling geeft ligt marktfalen ten grondslag. Wellicht is een structurele organisatie ook niet nodig, maar vraagt dit vraagstuk juist een tijdelijke coalitie zoals nu is gevormd;
- De rol van de solution providers. De solution providers hebben een belangrijke rol in het project. Wie zijn deze betrokken partijen en welke inzet hebben zij gepleegd en wordt voor het vervolg van het project voorzien?;
- De aantakking van de Noordelijke Online Ondernemers en het MBO. Deze worden in het projectplan nog gemist;
- De Smart Industry Hub als lerende organisatie. Wat werkt wel en wat werkt niet? Leidt dit tot aanpassing van dienstverlening en instrumenten;
- De wijze waarop (het ontbreken van) de eerste lijn in Groningen wordt ingevuld.

